

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1920 kl. 11 f. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 19, i anledning av väckt motion om åvägabringande av utredning rörande i vilken omfattning och på vad sätt användande av minderårigas arbetskraft förekommer inom jordbruket.

I en inom första kammaren väckt och till första kammarens första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 212, har herr *Winberg* hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande, i vad omfattning och på vad sätt användandet av minderårigas arbetskraft förekommer inom jordbruket, jämväl med särskild hänsyn till i vad mån detta arbete inkräktar på de minderårigas skolgång, samt att Kungl. Maj:t ville till riksdagen framkomma med förslag till åtgärder, som av denna utredning kunna föranledas. *Motionen.*

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motionärens förmodan om användandet av minderårigas arbetskraft inom jordbruket på sådant sätt att fara därigenom uppstår för överansträngning röjer enligt utskottets mening föga kännedom om de verkliga förhållandena. Missbruk i berörda avseende lär nämligen ingalunda förekomma i den utsträckning, motionären synes antaga, även om sådana i enstaka undantagsfall kunna påvisas. Någon samhällsfara i detta hänseende, som kräver särskild skyddslagstiftning, synes utskottet således icke förefinnas. *Utskottet.*

Givet är emellertid, att de minderårigas användande i arbetet, även om detsamma är avpassat efter deras krafter och förmåga, kan inkräkta på skolgången, och att så i åtskilliga fall är förhållandet, framgår, såsom motionären ock påpekar, av folkskoleinspektörernas årsberättelser.

Det får emellertid ej förbises, att antalet dylika fall, sett i förhållande till att en stor del av landets befolkning är sysselsatt med jordbruksarbete, dock är jämförelsevis ringa. Där dylika missförhållanden yppa sig, äga för övrigt vederbörande skolmyndigheter de maktmedel, som erfordras för avhjälpandet därav. Emot motionärens påstående, att de av honom anmärkta missförhållandena skulle förekomma särskilt på storgodsen, anser utskottet sig böra inlägga en gensaga, då detta påstående säkerligen ej är med verkliga förhållandet överensstämmande. Anordningen av arbetet på dessa arbetsplatser och den kontroll, som utövas genom den allmänna opinionen, utesluter, att den minderåriga arbetskraften därstädes utnyttjas på sådant sätt, att överansträngning uppkommer eller skolgången förhindras utom i undantagsfall.

Förekomma missbruk lära desamma snarare vara att finna i det mindre jordbruket, där förhållandena lättare undandraga sig kontroll, och vad särskilt hinder i skolgången beträffar, torde detta oftast förekomma i sådana fall, där föräldrarna anse sig hava behov av barnens biträde i det egna hemmet med arbete inom- eller utomhus.

På grund av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 april 1920.

På utskottets vägnar:

TH. BORELL.